

ដេកកណ្តាល

កាលពីដើមមនុស្សពីរនាក់ដើរទៅជួរឆ្ងាយ ជួនយប់ក្នុងព្រៃងងឹតដើរទៅមិនរួច បបួលគ្នាដេកក្នុងព្រៃ ។ អ្នកទាំងពីរនាក់ចង់ដេកតែកណ្តាល ប៉ុន្តែមិនដឹងធ្វើដូចម្តេច នឹងបានដេកកណ្តាល ។ បុរសទាំងពីរគិតគ្នាថា “បើដូច្នោះយើងដេកយកជើងទល់គ្នា” ហើយបុរសទាំងនោះក៏ដេកយកជើងទល់គ្នា លក់ទាំងពីរនាក់ទៅ ។ ក្រោយមកមានខ្លា ឃើញមនុស្សដេកយកជើងទល់គ្នា ហើយទទួរសំពត់ជិតមើលមិនដឹងថាសត្វអ្វីវែង ដូច្នោះ ឆ្ងល់ណាស់ ត្បិតមិនដែលឃើញក៏បបួលសត្វដទៃត្រឡប់ទៅទ្រើនមានទាំងដំរីក្របី តោ រមាសរមាំង ក្តាន់ប្រើស ទ្រាយចចក ស្វានស្វាគ្រប់ប្រភេទអស់មកមើល គ្មានសត្វ ណាមួយស្គាល់សោះ ។ ក្រោយមកទៀតសត្វទាំងអស់គិតថា “ឥឡូវនេះនឹងមានអ្នក ឯណាស្គាល់សត្វនេះច្រើនភាសាណាស់ហើយ នៅសល់សត្វអ្វីទៀត ដែលមិនទាន់បាន មកមើល ?” សត្វទាំងនោះគិតគ្នាទៅឃើញនៅសល់តែទន្សាយពុំបានមក មួយទៀត ឮ លឿវថាទន្សាយនោះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាចេះនិយាយក្បួនច្បាប់ទំលាប់ ចេះកលមាយា ចាំ ទំនឹមទំនៀមច្រើនបើដូច្នោះយើងប្រើបងដំរីអោយទៅអញ្ជើញបងទន្សាយនោះទើបបាន ត្បិតបងទន្សាយបើមាននរណាទៅពឹងការអ្វីគាត់ប្រកាន់ខ្លួនណាស់ ។ សត្វទាំងនោះគិត គ្នាហើយ អោយដំរីទៅអញ្ជើញទន្សាយ ។ ដំរីទៅឃើញទន្សាយអង្គុយនៅលើក្បាល ដំបូក ។ ទន្សាយឃើញដំរីយេកយោកមកពីនាយក៏សួរ “បងដំរីមានហេតុអ្វីបានជារលះ រលាំងមក” ។ ដំរីឆ្លើយថា “បងទន្សាយ! ត្បិតមានសត្វអ្វីមួយចម្លែកណាស់ គ្មាន នរណាស្គាល់សោះបានជាអស់សត្វក្នុងព្រៃនេះអោយខ្ញុំមកអញ្ជើញបងទន្សាយឯងទៅ មើល ក្រែងបងទន្សាយឯងស្គាល់សត្វនោះ” ។ ឯទន្សាយឮដូច្នោះហើយឆ្លើយថា “សត្វ នោះដូចម្តេចតូចឬធំវែងឬខ្លី ?” ។ ដំរីថា “សត្វនោះធំចុងដើមតូចកណ្តាល ហើយ វែងប្រវែងប្រមាណប្រាំហត្ថ” ។ ទន្សាយឮដូច្នោះឆ្លើយឡើងថា “ឱបើដូច្នោះបងដំរីកុំ ព្រួយចិត្តចាំខ្ញុំទៅមើលអោយស្គាល់សត្វនោះ ប៉ុន្តែបងដំរីឯងអោយខ្ញុំជិះលើក្បាលបង

ឯងទៅ” ។ ដំរីឮដូច្នោះហើយដើរចូលទៅខិតក្បាលអោយទន្សាយជិះលើក្បាល ធ្វើជា ក្អែងក្អាង លុះទៅដល់ហើយទន្សាយចុះពីក្បាលដំរីយកស្លឹកឈើដែលមានស្នាមដង្កូវវារ ដូចជាអក្សរកាន់លើកឡើងធ្វើជាសំបុត្រថា “អស់បងប្អូនស្តាប់ខ្ញុំត្បិតខ្ញុំជាបំរើព្រះឥន្ទ្រ លោកប្រើអោយនាំសំបុត្រមក” ហើយទន្សាយឡើងលើដំបូកធ្វើជាអាសន៍សំបុត្រថា “សត្វ នេះព្រះឥន្ទ្រលោកប្រើមកឈ្មោះ សត្វយោគីយោគាយកទាំងអស់គ្នាយកទាំងអញយក ទាំងឯង” ។ អស់សត្វឮទន្សាយមើលសំបុត្រថា “ព្រះឥន្ទ្រអោយមកយកទាំងអស់គ្នា” ក៏ស្ទុះបោលជាន់គ្នាស្លាប់ បាក់ដៃបាក់ជើងពាសពេញស្រែកលាន់ទាំងព្រៃ ។ មនុស្ស២ នាក់នោះដឹងថាសត្វទាំងនោះផ្អើលភ្ញាក់រត់ជាន់គ្នាស្លាប់ដូច្នោះ ក្រោកឡើងលើកដៃ សំពះទន្សាយថា “បងទន្សាយមានគុណនឹងយើងខ្លាំងណាស់ បើប្រសិនជាយើងមិនបាន បងទន្សាយមកធ្វើឧបាយកលអោយយើងទេនោះសមខ្លាវានិងខាំយើងស៊ីជាចំណីវាទៅ ហើយបងទន្សាយឯងមានប្រាជ្ញាល្មមធ្វើជាសុភាបាន” ។

ឯមនុស្សទាំងពីរនាក់ មើលទៅឃើញអស់សត្វជាន់គ្នាស្លាប់ពេញព្រៃដូច្នោះ បបួលគ្នាអរយកសាច់វែកទាំងពីរនាក់ ដើរបន្តិចឃើញខ្លាសំគមមួយ ដំរីវាជាន់បាក់ ជើងដើរបានតិចៗក៏បបួលគ្នាយកខ្សែចងដឹកយកទៅលុះដើរទៅបន្តិចជួបនឹងអ្នកបរ រទេះគោ ។ ឯអ្នកបររទេះគោនោះឃើញអ្នកទាំងពីរវែកសាច់មកដូច្នោះ ក៏បញ្ឈប់រទេះ សួរថា “អ្នកធ្វើដូចម្តេចក៏បានសាច់ច្រើនម៉្លេះ ?” ។ អ្នកនោះបញ្ឆោតថា “ឆ្កែកំបាក់ ជើងខ្ញុំនេះឯងវាដេញខាំ ត្បិតឆ្កែនេះជាឆ្កែបណ្តេញ ខ្ញុំតែងតែដេញសត្វមកមិនដែល ស្អិតឆ្នាំងដល់មួយពេលទេ ក្រែងតែគ្មានសត្វ បើព្រៃឯណាមានសត្វហើយមិនដែលរួច និងអាត្មីកឆ្កែបណ្តេញខ្ញុំនេះទេ អោយឃើញតែស្នាមជើងនោះសង្ឃឹមបានឲ្យលាងឆ្នាំង អោយហើយទៅមុខជានិងបានមិនដែលខានទេ” ។ ឯអ្នកបររទេះ ឮអ្នកនោះនិយាយ អួតប្រាប់ដូច្នោះ ហេតុតែជាមនុស្សល្ងង់មិនស្គាល់ហើយចង់បានខ្លាកំបាក់ជើងសំគម នោះណាស់ គិតថាជាឆ្កែមែនទែនក៏និយាយអង្វរល្ងង់លោមថា “បើដូច្នោះអ្នកអាណិត ខ្ញុំសុំទិញឆ្កែអ្នកយកទៅបណ្តេញត្បិតស្រុកខ្ញុំមានសត្វច្រើនណាស់” ។

អ្នកវែកសាច់ឆ្លើយថា “បើខ្ញុំលក់ឆ្កែនេះអោយអ្នកឯងផ្ទះខ្ញុំសមនឹងក្រៀមឆ្នាំង ហើយរកអ្វីគ្មានទេ ប៉ុន្តែអ្នកបានជួបនឹងខ្ញុំម្តងបើនិយាយគ្នាក៏មិនបានឆ្កែខ្ញុំនេះខ្ញុំស្រឡាញ់ វារកអ្វីប្រៀបគ្មានទេ បើអ្នកចង់ទិញតើអ្នកអោយថ្លៃប៉ុន្មាន?” ។ អ្នកបររទេះគោ ឆ្លើយថា “ខ្ញុំមានតែគោមួយនិមនេះឯង ហើយគោនេះខ្ញុំស្រឡាញ់រកអ្វីប្រៀបគ្មានទេ ត្បិតបរមួយថ្ងៃទល់ល្ងាចមិនឈប់សោះក៏បានក្នុងមួយថ្ងៃអោយផឹកទឹកតែម្តងទាំង ល្បឿនទៀត ក្នុងស្រុកអាយនេះ គ្មានគោណាល្បឿនស្មើទេតែឥឡូវនេះចិត្តខ្ញុំចង់បាន ឆ្កែអ្នកឯងយកទៅដេញសត្វស្រុកខ្ញុំសុំដូរជាថ្មីរកមួយនិមព្រមទាំងកណ្តឹងចង្រ្កង ត្រដោកខ្សែទាមចន្ទាលគ្រប់ប្រដាប់ប្រដាស្រាប់តែឡើងជិះបរតែម្តង ខ្ញុំសុំតែខ្លួន និង ប្រពន្ធចុះចេញ” ។

អ្នកវែកសាច់ឮអ្នកបររទេះថា “ដូរជាគោមួយនិមប្រដាប់ស្រាប់តែឡើងបរ” ក៏ នឹកអរក្នុងចិត្តណាស់ ដោយសារវែកសាច់វាច្នន់ផងហើយធ្វើជាមិនចង់ដូរទេតែក្នុងចិត្ត ចង់ដូរណាស់និយាយថា “ឆ្កែខ្ញុំនេះខ្ញុំស្រឡាញ់ណាស់ ឥឡូវអ្នកមកសុំដូរពីខ្ញុំទៅខ្ញុំ កាត់ចិត្តដូរអោយអ្នកទៅចុះ ប៉ុន្តែអ្នកថ្មមរាអោយល្អកុំអោយវាអត់ឃ្នានហើយអ្នកយក សាច់នេះទុកអោយវាស៊ីតាមផ្លូវទៅ” ។ ឯអ្នកវែកសាច់អោយសាច់ទៅអ្នកនោះល្មមខ្លា ស៊ីឆ្កែត ហើយយកសាច់ដាក់លើរទេះបរទៅ ។

អ្នកម្ចាស់រទេះគោនោះ ក៏ដឹកខ្លាសំគមកំបាក់ជើងទៅ ទៅបន្តិចទៅអោយសាច់ ទៅខ្លាស៊ីតែរឿយៗ ។ ខ្លានោះបានសាច់ស៊ីមានកំលាំងក៏ក្រាញមិនចង់ទៅ ។ ត្រាតែដាច់ ខ្សែ ហើយដើរចូលក្នុងព្រៃទៅ អ្នកនោះដឹងថាខ្លាចោលចូលទៅក្នុងព្រៃហើយក៏រត់ទៅ ចាប់ហើយហៅថា “បិសៗអាត្តិកមកឯអាយ” ។

ខ្លាឃើញមនុស្សទៅជិត បែរមកគំរាមធ្វើហើៗហ៊ីៗ សន្ទាប់អោយអ្នកនោះអ្នក នោះឃើញខ្លាគំរាមគួរអោយខ្លាចដូច្នោះ ក៏ថយមកក្រោយវិញមិនហ៊ានតាម ទៅទៀត ប៉ុន្តែនឹកស្តាយមើលទៅរទេះទៅបាត់មិនដឹងជាទៅណា ។ អ្នកម្ចាស់ខ្លាបានរទេះគោ នោះហើយក៏ម្នីម្នាដាក់អម្រែកលើរទេះឡើងជិះទាំងពីរនាក់បរជាប្រញាប់ទៅអោយតែ

ឮសពីមុខម្ចាស់រទេះនោះ ។ អ្នកម្ចាស់រទេះដល់ខ្លាចោលចូលព្រៃទៅហើយនឹកស្តាយ ណាស់មិនដឹងគិតធ្វើដូចម្តេច ក៏បបួលប្រពន្ធត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ ។

យកហោះដៅជូរហោះ

ឯក្រសាលាវិទ្យាល័យ
រាជធានីភ្នំពេញ
ស.វ. ២០០៧

ឯកសារនេះ
ជាផ្នែកមួយនៃ
សៀវភៅ
ដែលបានរៀបចំ
ឡើងដោយ
មន្ទីរព័ត៌មាន
ជាតិ
ក្រសួងព័ត៌មាន
ជាតិ
រាជធានីភ្នំពេញ